

Uredništvo publikacije
Zvezdarska 1, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
@: arhivi@arhivsko-drustvo.si

IZJAVA O ETIKI OBJAVLJANJA IN ZLORABAH PRI OBJAVLJANJU V REVII ARHIVI, GLASILU ARHIVSKEGA DRUŠTVA IN ARHIVOV SLOVENIJE

Smernice o etiki objavljanja in zlorabah pri objavljanju v reviji *Arhivi: Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije* temeljijo na veljavnih politikah založbe Elsevier in na *Smernicah za dobro prakso urednikov revij Odbora za etiko objavljanja COPE* (COPE's Best Practice Guidelines for Journal Editors). Zapisani so standardi pričakovanega etičnega ravnanja udeležencev v postopku objave v reviji *Arhivi*, tj. avtorjev, urednikov in uredniškega odbora, recenzentov in izdajatelja.

Dolžnosti urednika in uredniškega odbora

Odločitev glede objave prispevka:

- Urednik revije *Arhivi* odloči, kateri od prispelih člankov so primerni za objavo v reviji. Pri tem sledi usmeritvam politike uredniškega odbora revije in se pri svojih odločitvah lahko posvetuje z uredniškim odborom ali recenzenti.
- Urednik pošlje vsak prispevek v recenzentski postopek praviloma dvema recenzentoma, ki sta strokovnjaka za obravnavano tematiko (*peer review*).
- Urednik, člani uredniškega odbora in recenzenti so zavezani tajnosti recenzentskih postopkov.

Načelo poštenosti:

- Urednik revije *Arhivi* oceni primernost intelektualne vsebine rokopisov ne glede na raso, spol, spolno usmerjenost, versko prepričanje, etični izvor, državljanstvo ali politično filozofijo avtorjev.

Načelo zaupnosti:

- Urednik revije *Arhivi* in člani uredniškega odbora ne smejo razkrivati informacij o oddanem rokopisu nikomur drugemu, razen ustreznemu avtorju, recenzentom, drugim svetovalcem uredništva in izdajatelju, če je to primerno.

Razkrivanje informacij in konflikt interesov:

- Urednik revije *Arhivi* in člani uredniškega odbora ne smejo uporabljati in razkrivati informacij ter podatkov iz oddanih rokopisov, če tega izrecno ne dovoli avtor.
- Urednik revije *Arhivi* se mora vzdržati ocenjevanja prejetega rokopisa, če je on ali njegovo delo v konfliktu interesov z avtorjem ali vsebino prispevka. Urednik presojo o objavi prejetega prispevka prenese na uredniški odbor.

Obravnava neetičnih ravnanj

- Urednik revije *Arhivi* resno in odgovorno obravnava vsako prijavo neetičnih ravnanj. Obravnava prijave mora potekati v tajnosti.
- Prijavo takšnega ravnanja lahko uredniku poda vsakdo. Prijava je lahko podana tudi anonimno. V prijavi mora prijavitelj predložiti dokaze, ki podpirajo domnevno neetično ravnanje.

- Urednik revije *Arhivi* s prijavo seznani uredniški odbor in obtoženo osebo, ki se mora na obtožbe tudi odzvati.
- Preiskave neetičnih ravnanj vodi urednik revije *Arhivi* sam, o rezultatih preiskave mora na koncu obvestiti uredniški odbor.
- Uredniški odbor v sodelovanju z urednikom revije *Arhivi* odloča glede na težo kršitve etičnih načel o postopanju proti obtoženi osebi in morebitnem umiku objavljenega prispevka.

Recenzentski postopek in dolžnosti recenzentov

- Recenzentski postopek je anonimen; avtorji ne vedo za imena recenzentov in obratno.
- Recenzenti morajo vse rokopise, ki so jih prejeli v pregled, obravnavati kot zaupne dokumente in jih ne smejo uporabiti v lastno korist.
- Recenzent, ki se ne čuti dovolj usposobljenega za recenzijo ali recenzije ne bi mogel opraviti v dogovorjenem roku, je dolžan o tem obvestiti urednika in odstopiti od recenzije.

Osnovni cilj recenzije:

- Recenzent uredništvu nudi vse podatke, ki jih ta potrebuje za odločitev o objavi prispevka nekega avtorja. Preprečuje naj objavo plagiatov in tudi prispevkov (npr. raziskav) z nepravilnimi izidi. Eden od vzporednih ciljev recenzije je, da avtorju omogoči, da spozna slabosti ali celo napake svojega dela in jih popravi ter izboljša kakovost predloženega prispevka.

Načelo zaupnosti:

- Recenzenti morajo prejete rokopise obravnavati kot zaupne dokumente. Ne smejo jih kazati drugim ali o njih razpravljati z drugimi.

Standardi objektivnosti:

- Recenziranje rokopisov mora biti objektivno. Osebne kritike avtorja niso primerne. Recenzenti morajo svoja stališča izraziti jasno in argumentirano.

Navedbe virov:

- Recenzenti morajo identificirati ustrezna objavljena dela, ki jih avtorji niso citirali.
- Recenzent mora urednika opozoriti na vsake večje podobnosti ali vsebinsko prekrivanje v objavo predloženega rokopisa s katerim koli drugim člankom, ki ga osebno pozna.

Razkrivanje informacij in konflikt interesov:

- Recenzent mora zaščitene informacije ali ideje, za katere izve med recenziranjem, ohraniti kot zaupne in jih ne sme uporabiti v osebno korist.
- Recenzenti ne smejo pregledovati rokopisov, če gre za konflikt interesov, ki izvira iz konkurenčnega razmerja, razmerja sodelovanja ali drugega razmerja ali povezave s katerim koli avtorjem, organizacijo ali institucijo, ki so povezani s člankom.

Dolžnost avtorjev prispevkov

- Avtorji se morajo pri pisanju prispevkov držati *Navodil avtorjem*, ki so objavljena v vsaki številki revije *Arhivi* in na spletni strani *Arhivskega društva Slovenije*.
- Avtorji jamčijo, da so njihovi prispevki izvirno znanstveno ali strokovno delo in rezultat njihovih raziskav; da so navedeni podatki točni in da so uporabljena dela drugih avtorjev korektno navedena ali citirana.
- Avtorji jamčijo, da besedila, ki so jih ponudili v objavo reviji *Arhivi*, niso bila že objavljena ali so v postopku objave v drugi publikaciji. Izjema so prevodi člankov v tuje jezike.
- Avtor mora vedno ustrezno navesti delo ostalih, ki so sodelovali pri nastanku prispevka. Informacije, ki jih je avtor pridobil zasebno, lahko uporablja le s pisnim dovoljenjem vira.

Standardi poročanja:

- V prispevku predstavljeni podatki morajo biti točni in natančni. Članek mora vsebovati dovolj podrobnosti in referenc, da jih lahko nato navajajo tudi drugi avtorji. Napačne ali zavestno netočne izjave veljajo za neetično ravnanje in niso sprejemljive.

Izvirnost in plagiatorstvo:

- Avtorji se morajo prepričati, da so napisali povsem izvirno delo in da so, če so uporabili delo in/ali besede drugih, te pravilno navedli ali citirali. Avtorji sami odgovarjajo za vsebino svojega prispevka in morebitno plagiatorstvo.
- Plagiatorstvo ima veliko oblik, od tega, da nekdo prikaže članek nekoga drugega kot svoj članek, do tega, da kopira ali parafrazira daljše dele članka drugega avtorja (ne da bi ga navedel) ali si prisvaja rezultate raziskav, ki so jih izvajali drugi.
- Plagiatorstvo v vseh svojih oblikah je neetično ravnanje pri objavljanju in ni sprejemljivo.

Večkratno, ponavljajoče se in hkratno objavljanje:

- Avtor ne sme objaviti rokopisov, ki opisujejo v bistvu eno in isto raziskavo, v več kot eni reviji ali primarni publikaciji. Oddaja istega rokopisa dvema ali več revijam hkrati velja za neetično ravnanje pri objavljanju in ni sprejemljiva.
- Avtor v objavo tudi ne sme predložiti besedila, ki je že bilo objavljeno v neki drugi reviji. Objave nekaterih vrst člankov (npr. prevodi) v več kakor eni reviji so včasih opravičljive, če za to obstajajo tehtni razlogi.
- Avtorji in uredniki revij se morajo glede takšne ponovne objave strinjati. Podatki in interpretacije, ki so navedeni v takšni ponovni objavi, morajo biti isti kakor v prvi objavi, prav tako mora biti v primeru ponovne objave prva objava ustrezno omenjena.

Navedbe virov:

- Avtor mora vedno ustrezno navesti delo drugih. Navesti mora vse objave, ki so vplivale na njegovo delo. Informacij, ki jih pridobi zasebno, na primer v pogovoru, korespondenci ali razpravi s tretjimi osebami, ne sme uporabiti ali o njih poročati brez izrecnega, pisnega dovoljenja vira. Informacij, ki jih pridobi med zaupnim delom, na primer, ko recenzira rokopise ali prijave na razpise za subvencije, ne sme uporabiti brez izrecnega pisnega dovoljenja avtorja dela, ki je predloženo v te postopke.

Avtorstvo prispevka:

- Avtorstvo je omejeno na tiste sodelavce, ki so pomembno prispevali k zasnovi, oblikovanju, izvedbi ali interpretaciji študije. Kot soavtorji morajo biti navedeni vsi, ki so pomembno prispevali k članku.
- Če so k raziskovalnemu projektu v določenih pomembnih vidikih prispevali tudi drugi, se jim mora avtor za to zahvaliti oziroma jih navesti kot sodelavce, ki so prispevali k članku.
- Avtor mora zagotoviti, da so v članku navedeni vsi ustrezni avtorji, medtem ko neustrezni niso, ter da so vsi soavtorji videli in odobrili končno različico članka in soglašajo, da se ga odda v objavo.

Razkrivanje in konflikt interesov:

- Vsi avtorji morajo v svojem rokopisu razkriti morebiten finančni ali drug bistveni konflikt interesov, ki bi lahko vplival na rezultate ali interpretacijo njihovega rokopisa. Vsi viri finančne podpore projekta morajo biti jasno navedeni.
 - Če avtor odkrije bistveno napako ali netočnost v lastnem objavljenem delu, je njegova dolžnost, da o tem takoj obvesti urednika zbornika ali izdajatelja in sodeluje z urednikom pri umiku oziroma popravi članka.
-